

"חינוך לקיימות – לארוג חיים בצוותא"

בחטיבות הביניים

"קיימות היא השקפת עולם דמוקרטית אופטימית, ששמה במרכז את כבוד האדם וחירותו, מתוך הבנה עמוקה שכולנו חלק ממארג החיים המזין ומקיים את כל היצורים על פני כדור הארץ" (ד"ר ליה אטינגר).

התכנית חינוכית משותפת למשרד החינוך ולמשרד להגנת הסביבה.

את התכנית מטמיעים גופים ירוקים: הרשת הירוקה והחברה להגנת הטבע בשיתוף צוותי חינוך ממשרד החינוך.

התכנית החלה את פעולתה בבתי הספר היסודיים ובגני הילדים בשנת הלימודים תשע"א, ועד כה פעלה בכ- 300 בתי ספר וכ-700 גני ילדים.

בשנת תשע"ג התכנית תחל לפעול בחטיבות הביניים.

החינוך לקיימות מחזק את החינוך לערכים דמוקרטיים, חברתיים וסביבתיים, כפי שמופיע במסמך מתנ"ה לחינוך העל יסודי, המינהל הפדגוגי. זאת על ידי העמקת החינוך לערכים, עיצוב אקלים חינוכי מיטבי והתאמת תכנית הלימודים למציאות המשתנה בארץ ובעולם.

תכנית השרים בחטיבות הביניים

התכנית כוללת:

א. פיתוח מקצועי – השתלמות מוכרת לגמול של 30 שעות שנתיות.

ב. ליווי פרטני, בהיקף של 27 שעות לצוות קיימות בית ספרי לבניית תלב"ס ותכנית פעולה לחינוך לקיימות.

חלק א' - פיתוח מקצועי

השתלמות בית ספרית בהיקף של 30 שעות המוכרות לגמול, תועבר בב"ה"ס.

בהשתלמות חייבים להשתתף מינימום 25 מורים.

על מחנכי ורכז/ת שכבת הגיל הנבחרת והמורים המלמדים את תחומי הדעת בהם תיכתב תכנית הלימודים,

חלה חובת השתתפות בהשתלמות. בנוסף, מומלץ לשתף את הרכז/ת החברתי/ת, רכזי מקצועות ומורים

מקצועיים בתחומי התוכן הרלבנטיים. מומלץ לשתף גם אנשי צוות נוספים מב"ה"ס או מכפר הנוער (אם

בית, מנהל פנימייה, מזכירה, מדריך חברתי בפנימייה וכדומה).

מבנה ההשתלמות

- 12 שעות מבוא לנושא הקיימות
- 12 שעות של העמקה בתחומי תוכן אותם יבחר ביה"ס
- 6 שעות סיור, מתוקצבות במסגרת ההשתלמות

מטלת ההשתלמות

- א. למורים שהינם בצוות הקיימות הבית ספרי – **פיתוח תכנית לימודים ותכנית פעולה** בית ספריים.
- ב. לשאר המורים המשתתפים בהשתלמות (שאינם בצוות הקיימות) – **מטלה אישית**. המטלה תכלול יחידת הוראה של 3 שיעורים בסוגיה סביבתית הקשורה לתלב"ס או לתכנית הפעולה.

פיתוח תכנית לימודים ותכנית פעולה בית ספריים למורים מצוות הקיימות הבית ספרי:

אפשרות א': פיתוח תכנית לימודים בית ספרית בהיקף של 30 שעות שנתיות לשכבת גיל אחת, הקושרת את עקרונות הקיימות לתכנית לימודית בלפחות 4 תחומי דעת: חינוך, מדעים ולפחות שני תחומי דעת נוספים.

אפשרות ב': פיתוח תכנית לימודים בית ספרית בהיקף של 15 שעות שנתיות לשכבת גיל אחת במדעים, חינוך ומומלץ תחום דעת נוסף, תכנית פעולה בינתחומית בביה"ס בהיקף של מינימום 15 שעות שנתיות. בתכנית זו, יציאה משגרת השיעורים בתחומי הדעת השונים, ללמידה סביב נושא של סוגיה סביבתית רלבנטית.

חלק ב' - הנחייה פרטנית לצוות קיימות מוביל

הקמת צוות קיימות מוביל בית ספרי, המורכב מארבעה או חמישה מורים המייצגים את תחומי הדעת הנבחרים לתכנית הלימודים ואת האחראי ליישום תכנית הפעולה שיקבלו הדרכה פרטנית על ידי המטמיע. הצוות יהיה אחראי על בניית תכנית הפעולה לחינוך לקיימות בבית הספר ותכנית לימודים לפחות לשכבת גיל אחת נבחרת.

המטמיע יגיע ל- 9 מפגשים להנחיה לאורך השנה, כל מפגש בן 3 שעות. סה"כ 27 שעות הדרכה. במפגשים אלו ינחה המטמיע את הצוות המוביל לבניית תכנית לימודים ותכנית פעולה, לתכנון אורח חיים מקיים בביה"ס ולעשייה למען הסביבה והקהילה.

תפקיד המנהל/ת:

- אחראי להפעלה וליישום של התכנית הבית-ספרית
- אחראי לגיבוש צוות הקיימות הבית ספרי
- המנהל/ת או סגן/ מורה מוביל מטעם המנהל יהיה שותף בתכנון, בחשיבה ובליווי התכנית הייעודית הבית ספרית. במקרה של סגן/ מורה מוביל המנהל/ת יהיה מעודכן בכל שלבי הפיתוח. כמו כן, יהיה אחראי על ההשתלמות מטעם בית הספר.
- אחראי לכך שאורח חיים מקיים יוטמע בבית הספר
- אחראי לכך שיקבעו בתחילת השנה מועדי מפגשי ההשתלמות ומפגשי הליווי הפרטני לצוות הקיימות
- השתתפות המנהל-חובה נעימה.